

БРОЈ 9

ШКОЛСКА ТАЈНА

Лист ученика и наставника ОШ “Хајдук Вељко” Штубик

ЈУН 2020. ГОДИНА

О ХАЈДУК ВЕЉКУ...

Хајдук Вељко Петровић је рођен 1780. год. у месту Леновац, у околини Зајечара. Од детињства се дивис српским јуначким причама и маштао да постане сличан великим српским борцима. У хајдуке је отишао са 22 године. Био је у чети Станоја Главаша, а касније у чети пођ вођством Душана и Вујице Вулићевића. Године 1804. је учествовао у подизању Првог српског устанка, 1806. се борио за Београд, 1807. је подигао буну у Црној Реци и Кривом Виру, а 1809. је бранио Бању од Турака. Одликован је златним руским орденом за храброст 1810. године. Те године највише се истакао у бици код Варварина, у којој су победили српски устаници.

Није волео користољубиве и завидне људе, као и оне који су смишљали лажи о другима. Уживао је у музици и женама, а презирао је кукавице и ситне душе. Његово легендарно јунаштво и луду храброст најбоље је описао Вук Караџић поредећи га са античким јунацима.

Погинуо је у борби за Крајину 1813. године. Дуго је хајдук Вељко Петровић са својом војском одолевао вишеструко јачем непријатељу, али док је обилазио шанчеве око Неготина и бодрио војнике, погодило га је топовско ђуле "по сред плећа". Успео је само да изустити: „Држ...“, и пао је.

Остао је упамћен по речима: „Главу дајем, Крајину не дајем“.

Наставник историје,

Дарко Адамов

РЕЧ ДИРЕКТОРА

Поштовани,

Родитељи, садашњи и будући ученици, пријатељи ОШ „Хајдук Вељко“ у Штубику, наша школа постоји 175 година. Велика је одговорност бити на челу установе која ради више од једног и по века, за мене као садашњег директора. Школа је ту да се постара за квалитетно образовање и васпитање, уз ефикасан и професионалан рад наших наставника који су у стању да испоштују све захтеве које намеће савремено доба.

Традиција упијања нових знања у овом је простору врло дуга и на тој традицији данашњи нараштаји уче да се само истрајношћу, марљивошћу и знањем може мењати свет око себе.

У нашој турбулентној и несигурној свакодневници знање је једна од ретких ствари која Вашем детету, али и Вама даје сигурност. Настава у нашој школи прати најмодерније трендове из света информacionих технологија а све у складу са техничким могућностима школе. Након свих ових година, школа и даље промовише да се само истрајношћу, марљивошћу и знањем може мењати свет око себе и да је то једини пут у срећну будућност. Пред нама је 176. година постојања у коју улазимо поносни и охрабрени досадашњим радом и успесима. Иза нас је је и један период пун искуства у учењу ученика на даљину. Уједно веома одговорно смо се понашали према себи и ближњима у борби против корона вируса Covid-19.

Свесни смо да је улога школе у сталном иновирању и осмишљавању нових подстицајних образаца комуникације између особља, ученика и родитеља. У одрастању деце сматрам врло важну сарадњу родитеља, наставника и ученика у атмосфери подршке, помоћи, сарадње и разумевања. Јасно показујемо ученицима да се проблеми могу решавати само суочавањем са њима, а не избегавањем. Иако су високи критеријуми и праведност вредновања темељи успешној и јакој школи, сматрам да се никада не смеју у други план потиснути разумевање за проблеме одрастања наше деце. Желим и тежим да наша школа буде школа у којој се сви лепо осећају, а родитељи могу бити сигурни да ће се њиховој деци професионално приступити с много стручности, разумевања и пажње. Школа се залаже за исти приступ квалитетном одрастању и образовању за сву децу. У данашњем убрзаном свету важна је и примена знања, а то треба вежбати. Желим да наши ученици буду припремљени за суочавање са изазовима будућности тако што их постичемо да уче, логички закључују, анализирају, презентују своја знања и идеје. Зато у нашој школи стварамо окружење толеранције, ненасиља и дијалога у којем се ученици могу осећати лепо и слободно.

Одабрали смо пут ентузијазма и воље за напредовањем, сталном обнављању и проналажењу метода и средстава учења у складу са временом у

којем живимо, ако и у додатном залагању целокупног наставног кадра који је ту да мотивише ученике за постизање високих резултата.

Жеља нам је да ученици од нас одлазе као оснажене личности које разумеју и користе своја права и обавезе.

Као установа истрајно ћемо радити на афирмацији позитивних особина код ученика и то нарочито љубави и пријатељства према човеку и природи, развијати ученичку одговорност, његову тежњу за истраживањем, знатижељу, марљивост, стрпљивост, солидарност, равноправност, уважавање другог, самокритичност, самопоуздање и друге позитивне људске особине и животне вредности. Како би се остварило све горе наведено трудићу се и тежити да што више сарађујем са родитељима наших ученика и друштвеним окружењем, максимално се ангажовати у јавности пре свега културним делатностима, еко и хуманим акцијама и максимално се трудити у проналажењу и предлагању што квалитетнијих програмских, материјалних, пројектних и других решења уз максимално учешће Савета родитеља, Школског одбора и Ученичког парламента.

Драги ученици, садашњи и будући, поручујем вам да је знање које сте стекли у нашој школи кључна одредница ваше будућности. Да ћете само радом, стварним ангажовањем и марљивошћу, постићи запажене резултате који ће вас увести у свет одраслих и успешних јер имајте увек на уму да квалитет живота почиње и завршава се образовањем.

Наша школа има мисију да подиже ефикасност и квалитет наставе, да подстиче лични развој ученика и наставника, развија свест о правим вредностима, негује међусобно разумевање и уважавање. Наша визија је да постанемо школа активних и задовољних ученика са виоским школским постигнућима који су спремни за даље велике подухвате.

Тежимо стручности и професионалности у односу према раду и ученицима. Негујући тимски рад и заједничке акције и стручно се усавршавајући, желимо да опремањем школе, остваримо ефикасну квалитетну и савремену наставу као и да унапредимо сарадњу са родитељима и локалном заједницом. У томе смо упркос финансијским тешкоћама, у претходном периоду, успевали.. Велику помоћ смо имали у пријатељима школе који су кроз семинаре, пројекте, донације, савете, радом и ентузијазмом допринели нашем развоју. Веома сам поносна на оно што смо заједно постигли али ово није тренутак када треба да се стане. Још много посла је пред нама. У наредном периоду захваљујући пројектима, бићемо у могућности да ученицима пружимо прилику да своје образовање стичу у још лепшем и савременијем амбијенту.

Имамо своју мисију и визију, имамо вас, ђаке и родитеље. Надам се да ћете уживати и пронаћи оно по чему смо аутентични. Желим да учите и подржите наше успехе и дате конструктивне предлоге.

Срдачан поздрав!

**Директор школе,
Бојана Михајловић**

ЛИКОВНИ
КОНКУРС

прво
место

Милица Божиновић, Плавна

Марко Николић, Турија

друго
место

Анђела Илић, Малајница

треће
место

НАШИ
ПРЕДШКОЛЦИ

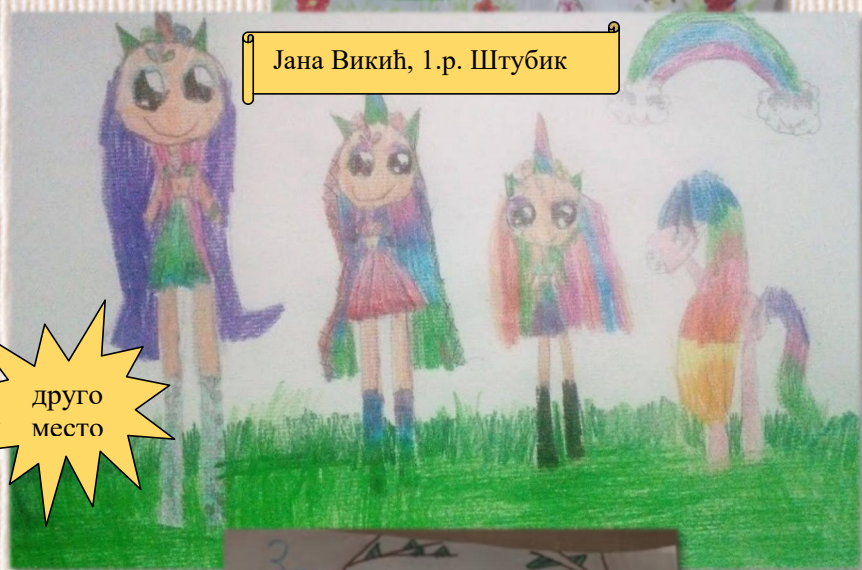
ЛИКОВНИ
КОНКУРС

Милица Дидић, 2. р. Малајница

прво
место

Јана Викић, 1. р. Штубик

друго
место

треће
место

Анђелина Лазић, 2. р. Малајница

НИЖА
НАСТАВА

Л
И
К
О
В
Н
И

К
О
Н
К
У
Р
С

Владан Мишић, 4.р. Штубик

прво
место

Душан Здравковић, 3.р. Шаркамен

друго
место

Матеја Новичић, 4.р. Плавна

треће
место

Н
И
Ж
А

Н
А
С
Т
А
В
А

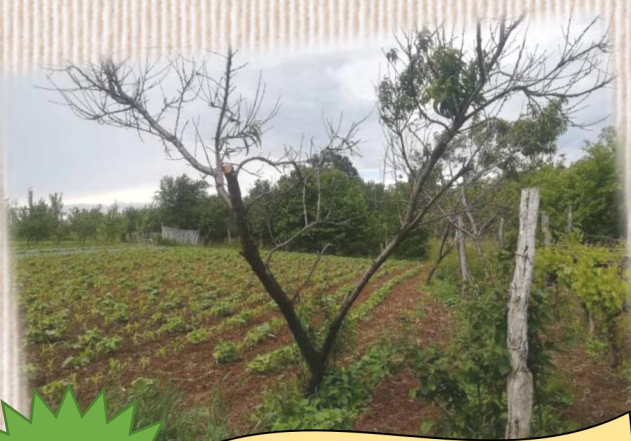
ФОТО КОНКУРС

ФОТО КОНКУРС

Никола Николић, 6.р.

прво
место

друго
место

Анђела Михаиловић, 6.р.

треће
место

Теодора Ђурић, 6.р.

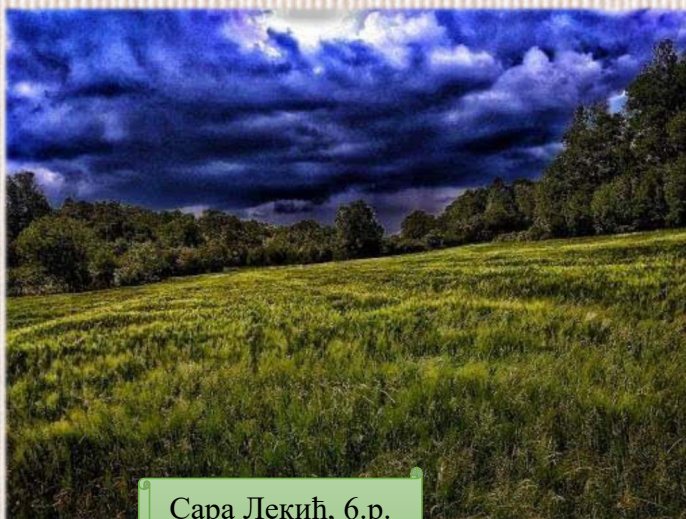
ПОХВАЛЕ

Александар Андријевић Лазић, 6.р.

Анђела Симоновић, 6.р.

Сара Лекић, 6.р.

Маја Лекић,, 6.р.

Никола Станојловић,6.р.

МАЛИ СТВАРАОЦИ

ШКОЛСКИ ТРЕНУЦИ

Сваког дана, сваке ноћи,
Због короне у школу не могу поћи.
(Павле Лазић)

Математика ме много мучи,
Али она мора да се учи.
У школу се мора поћи,
само не знам кад ћу моћи?
(Себастијан Станојевић)

Школа нас учи да будемо људи
Школа нам треба кроз живот дуги
Она краси нашу младост
У њој са друштвом ширимо радост.
(Владан Мишић)

Школа је једна ризница знања
И лепог васпитања.
Свакога дана знамо све више,
И то се знање из главе не брише.
(Вељко Мишић)

Кад нисам у својој школи
Мене глава боли
Кад сам у школи
Мене глава не боли. (Марина Боцојевић)

Моја школа позорница
Препуна је драгих лица
Свако има своју драгоцену улогу
Да исправи криву пругу.

Свако воли своју школу
Јер нас води у живот
Да постанемо добри људи
И да его не пресуди. (Софија Лекић)

Школа је широм отворила своја врата
За прваке и остале ђаке.

Као друга мајка своје руке шири
Топлином загрљаја нас и грди и мири.

Најлепши су ђачки дани
К'о најлепша сликовница
Нашим именима исписани.

Девојчице и дечаци другари су моји
Свима срећу желим да им се остваре најлепши снови. (Андреј Лекић)

Ученици целодневне наставе

СРЕЋАН 8.МАРТ НАШИМ МАМАМА

Коме могу све да кажем?
Ко ме тако лепо теши?
Ко тако лепо кува и
ко ми тако лепо прича?
-Моја мама!
Павле Јасић (11р)

Моја мама ту је да
ми уређи дан, па сам
после радостан!
Борис Милић

Моја мама ме вози сваки дан
и због тога сам увек
радостан!
Андреј Лекић (11р)

Моја мама мисли на мене,
и испуни ми све жеље!
Саша Јекић (11р)

Моја мама ме пази сваки дан
и увек је ту кад сам сам.
Ђево Милић (11р)

Могу све да јој кажем,
али не смем да је сањам.
Она мене знати
кад неко лекад пази.
Снежана Савић (11р)

Моја мама ме чува и брани
и најлепше мафине прави.
Лана Стојић (11р)

Мене моја мама пази
и чува као кад ветар дува.
Ђава Лекић (11р)

Моја мама сјајно кува
па сам зато велик кувар.
Марко Панчић (11р)

Целодневна настава Пчелица
МАРТ, 2020.

Португалска крстарица

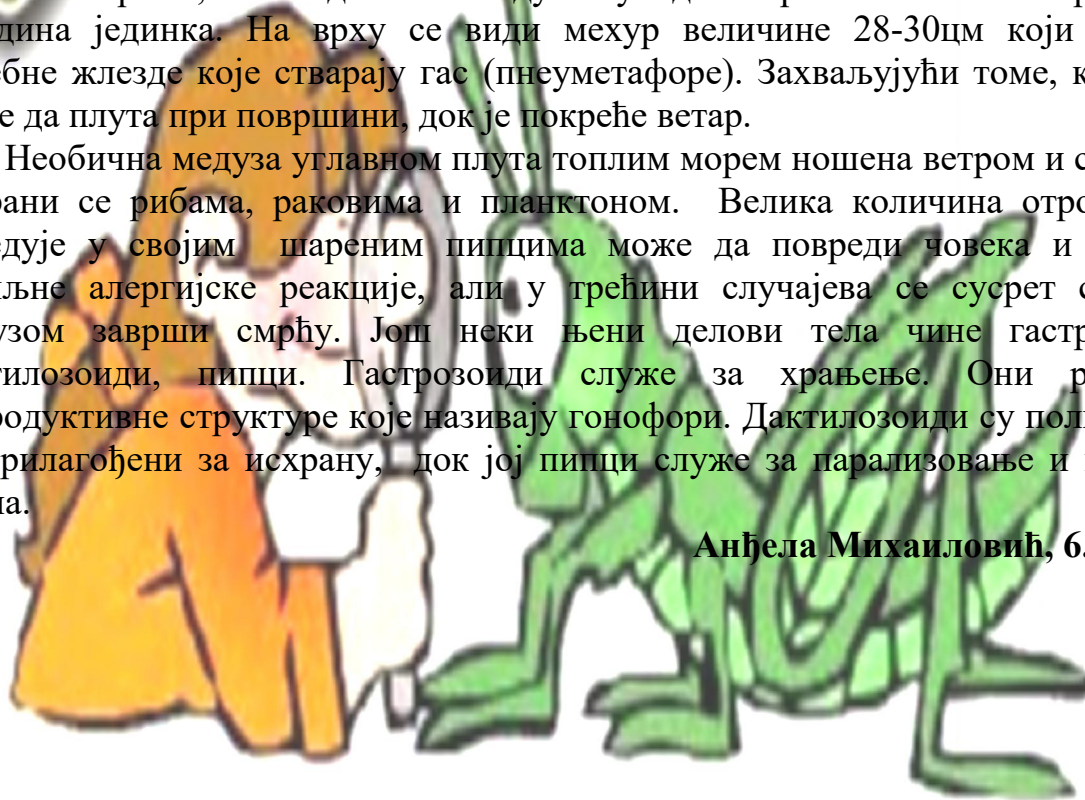
Медуза је један од морфолошких жарњака која се размножава полно и има облик звона чиме се разликује од другог облика - полипа.

Углавном су прозирне и тело им садржи велики део воде. И наравно, оне воде слободнопливајући начин целог свог живота.

Личи на медузу, али није баш права правцијата. Наиме, португалска крстарица је дуљар али припада групи коју називамо сифонофоре. Представници ове групе неодољиво подсећају на медузе, али за разлику од медуза који су самостални организми, сифонофоре су колоније. Тело колонија је прозирно, а поједини делови могу бити јаркоцрвени. Заправо, може се рећи да је сваки овај лепо обојени пипак који виси у води и који кад ове врсте, према неким изворима, може достићи и дужину од невероватних 18 метара, јесте поједина јединка. На врху се види мехур величине 28-30цм који садржи посебне жлезде које стварају гас (пнеуметафоре). Захваљујући томе, колонија може да плута при површини, док је покреће ветар.

Необична медуза углавном плута топлим морем ношена ветром и струјама, а храни се рибама, раковима и планктоном. Велика количина отрова коју поседује у својим шареним пипцима може да повреди човека и изазове озбиљне алергијске реакције, али у трећини случајева се сусрет са овом медузом заврши смрћу. Још неки њени делови тела чине гастрозоиди, доктилозоиди, пипци. Гастрозоиди служе за храњење. Они развијају репродуктивне структуре које називају гонифори. Дактилозоиди су полипе које су прилагођени за исхрану, док јој пипци служе за парализовање и хватање плена.

Анђела Михаиловић, 6. разред

Ни слутили нисмо могли

Било је то две недеље пред ускршњи распуст. Десило се нешто што је зауставило цео свет. Иако сам мала, разумем све што се дешава око мене.

Никада до сада нисам размишљала о будућности, о томе шта би све могло да се деси током живота. Међутим сада када нас је задесила пандемија, мислим како људи треба да се промене, треба да им буде најбитније да сачувају себе и своје око себе, природу која их окружује. Сада су сви уједињени, сви се боре против истог непријатеља. Тако уједуњени треба и да остану. Плашим се, када све ово прође, наставиће се по старом, природа ће и даље да се загађује, а она памти... и враћа када се човечанство најмање нада. Ако желимо здрав свет, треба да га не загађујемо. Свет у коме желимо да живимо је саздан од љубави, здравља, слободе, среће. Сада сви имамо исти циљ, да победимо невидљивог непријатеља и вратимо се нормалном животу. Највише што ми недостаје то је моја школа и моји другари.

Ни слутила нисам да толико дуго нећу моћи да идем у школу и не будем са својим друштвом. Надам се да ће све проћи и да ћемо наставити да живимо заједно, учимо у учионици, играмо се у школском дворишту.

**Ивана Илић, 4. разред
Малајница**

Недостаје ми друг, другарица, учитељица...

Освануо је понедељак 16. март, требало је да пођем у школу. Мама ми је казала да данас не идемо у школу и да се не зна кад ћемо да пођемо поново. Питала сам „Зашто?“. Одговорила ми је да влада опасна пандемија и да сви морамо да седимо кући.

У почетку, то сам доживљавала као мали распуст који ми је баш добродошао. Међутим како је време пролазило све више сам осећала сету и тугу што не могу да будем у својој школи, са својим друштвом и својом учитељицом.

Имамо предавања преко телевизије., веома су занимљива. Са учитељицом и другарима из разреда радимо преко вибер-групе. Размењујемо задатке, радове, чујемо се редовно. То је нешто ново и занимљиво. Међутим, недостаје ми моја учионица, моји другари, учитељица, школско двориште, галама, игра... Нема технике која све то може да замени!

Сваког дана слушам преко телевизије да се пандемија стишава. Искрено се надам да ћемо у септембру кренути поново у школу.

**Теодора Трујић, 4. разред
Малајница**

Кад таблу замени монитор

Током живота човека некад задеси, болест, природу нека катастрофа... Тако је и ове године моју државу, цео свет захватила болест звана Корона вирус.

Одједном је све стало. Ништа више није било као пре. Није било посла, лекара, а на моју жалост и све школе су се затвориле... Једноставно, остали смо затворени у четири зида. Неколико дана смо били као на распусту, док одједном није изашла вест да почиње настава на даљину. Питала сам се шта је то и како ће то функционисати, али је све било једноставно, монитор је заменио школску таблу. Гледала сам наставнике и наставнице који нам предају преко монитора обраћајући нам се као да смо у истој просторији. Све је то било чудно, како за њих тако и за нас. Мислила сам да се никад нећу навићи. Са својим разредним и својим наставницима, могла сам остварити контакт само преко телефона. У почетку ми је било тешко, али како време пролази навикавам се иако то није као кад идем у праву школу. Другачије је кад седиш у школској клупи, док наставник стоји испред тебе и предаје лекцију. Можеш остварити контакт са њим, питати шта ти није јасно, а овако само седиш и гледаш у монитор. Све је то тако хладно. Недостаје ми права школа, моји прави наставници, моји другари и другарице, емоције које се осећају свуда око нас. Сада тек схватам да деца греше када једва чекају да се нешто деси како не би ишли у школу.

Надам се да ће се ускоро и ова болест завршити и да ћемо кренути у праву школу.

Теодора Ђурић, 6. разред

Кад је “миш” заменио креду

Техника је свуда око нас. Многе активности човека, заменили су компјутери, па тако и у школи. Од креде преко фломастера, дошли смо до миша.

Вирус Корона је ушао лагано, али је оставио велики траг на човека и човечанство. Тако и у нашој земљи. Школе су затворене, а ђаци су послати својим кућама. Речено нам је да ћемо учити преко Гоогле учионице. Све је то било ново, како за нас, тако и за наше наставнике. Уместо кредом, објашњења су нам стизала кликом миша. Уместо табле, гледали смо у монитор и кликтали мишем. Своје домаће задатке слали смо кликом миша. Када сам се осећала усамљено и желела да причам са својим „друштвом“ опет сам морала да користим миш. Иако се миш показао корисним и неопходним за учење на даљину недостаје ми школа, недостаје ми шкрипа фломастера по табли, недостају ми моји наставници...

Техника је у многим ситуацијама корисна али не може заменити живу реч, нити миш може заменити креду. Миш уз креду, миш низ креду, то није у реду...

Сара Цојић, 8. разред

Кад је „миш“ заменио креду...

Недавно се појавио врло заразан вирус у Кини по имену Корона вирус. Када је вирус кренуо да се шири ван Кине и остале државе су се уозбиљиле што се тиче вируса и предузимања мера. Како у остале државе тако је вирус стигао и у Србију. Проглашено је ванредно стање и деца више нису ишла у школу.

На телевизији, на РТС 3 програму су били приказивани школски часови и сва деца, широм Србије, су гледала те часове, тако су учила. Наставници су оцењивали децу тако што су им давали домаће задатке преко гугле учионице. Ја сам скоро сваки домаћи задатак радио преко компјутера, такође сам гледао часове преко свог компјутера. Кад год ми нешто није било јасно питао сам наставнике из оних предмета где сам наилазио на нејасноће. У почетку сам мислио да је добро што не идемо у школу и да ће нам бити лакше да учимо од куће, али врло брзо сам схватио да је у ствари теже јер смо на часовима, са својим наставницима, боље схватили градиво и било је лакше јер се мање учило. Док сам ишао у школу сваки дан сам се виђао са својим друговима, а сада ми то недостаје. Ово ми је досадило зато што сам био у карантину око два месеца. Сада се све ово полако завршава, ванредно стање је укинато, од вируса су све мање људи заражени.

Задња два месеца нисам ишао у школу и учио сам преко компјутера, зато се може рећи да је миш заменио креду.

Јован Здравковић, 7. разред

ИНТЕРВЈУ СА УЧИТЕЉИЦОМ БРАНОМ ТРУЦОВИЋ

Наша школа некада и сада

С обзиром да сам најстарији радник ове школе, жеља ми је да напишем нешто о овој школи за коју могу рећи - моја школа. Питате се зашто?

У овој школи сам провела најлепше школске дане од првог до осмог разреда. У селу је било много деце, учитељи и наставници су живели у селу. Дружили смо се врло често и у поподневним сатима сви заједно, ми деца и просветни радници. Школске обавезе смо редовно извршавали, јер нас је било срамота да дођемо без домаћих задатака, или не научене лекције. За све наше несташкуле ми смо прихватили одговорност без знања и мешања родитеља.

После завршене осмогодишње школе, накратко сам напустила моју школу. По завршетку Учитељске школе вратила сам се далеке 1979. године поново у моју школу као учитељица у Плавни. Било је доста деце. Радиле смо са њима нас четири учитељице. Лепа сарадња у колективу и са родитељима, доносила нам је радост и још већу вољу да деци пружимо што више знања.

Време и ситуација у друштву су се мењале, као и деца и људи. Полако је у школе ушла телевизија, затим телефон, па техника као што су мобилни телефони, таблети, лаптопови и слично. Међу децом је све мање дружења, све мање међусобних игара. Јавља се зависност, које бољи, богатији, лепши. После 40 година рада ми то јако смета. И даље покушавам да још ово мало времена до пензије посветим деци и научим их правим вредностима, дружењу и схватању да су деца и да су у школи сви једнаки.

Надам се да ће ако не сада, касније, временом када одрасту да буду добри људи где год буду живели и што год буду радили.

Труцовић Брана,
учитељица у Плавни

ТАБЕЛЕ СА ОСТВАРЕНИМ РЕЗУЛТАТИМА НА ТАКМИЧЕЊИМА

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Велојић Катарина	5.разред	3.место
Михаиловић Анђела	6.разред	1.место
Ђурић Теодора	6.разред	2.место
Лекић Сара	6.разред	3.место
Дуцић Бојан	8.разред	3.место

МАТЕМАТИКА ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ, виша настава

Миладиновић Милан	7.разред	3.место
-------------------	----------	---------

МАТЕМАТИКА ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ

Миладиновић Милан	7.разред	5.место
-------------------	----------	---------

ФИЗИКА ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Михаиловић Анђела	6.разред	3.место, пласман на окружно такмичење
-------------------	----------	---------------------------------------

МАТЕМАТИКА ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ, нижа настава

Новичић Матеја	4.разред	похвала
Станковић Марко	4.разред	похвала

“МИСЛИША” 2020.

Здравковић Душан	3.разред	похвала
Лазић Лазар	1.разред	похвала
Рошкић Лена	1.разред	похвала

РЕЧ НАСТАВНИЦЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Деца воле безусловно...

Јутарње капи росе квасиле су ми ноге док сам прилазила капији. Одједном, туп ударац у грудима? Ни напред, ни назад? Како кренути напред, а да не приметете сету у оку, јецај у души? Овај мрак и бесмисао живота “неко“ мора оставити испред школе...

Испијена, у црно обучена сенка, упалих образа, било је све што је остало од некада веселе и снажне жене. Жена борац је жена робот.

„Искључи емоције!“ – наређивао ми је неки унутрашњи глас, док је срце крварило...

Тешком муком натерала сам ноге да крену ка школској згради, док ми је душа јецала. Бежала сам од дечије граје која се одједном чула иза мене... Скривајући капи кише, које су сваког тренутка претиле да наквасе осушено лице, ушла сам у канцеларију.

Тишина која је парала уши натерала ме је да подигнем поглед? Оно што се видело у очима колега био је вирус који сам им истог тренутка, изгледа, пренела...

Олуја је преплавила моје тело и плјусак се спустио низ моје лице... Јецала сам без гласа... Тишина је постала несношљива, али сам упорно кажњавала себе ћутањем...

Замишљено сам седела за канцеларијским столом и безуспешно покушавала да извучем последњи атом снаге који ће замрзнути моје емоције при сусрету са ученицима...

Нисам била свесна онога што ме је окруживало, али сам у једно била сигурна! Нисам била спремна за сусрет са ђацима, а морала сам! Морала сам јер имам њих, два рањена птића које треба извести на пут... Вратити се кући је исто као ући у лавиринт без краја кроз који ме јури јецај мајке, која је остала без свог сина јединца... Пут без повратка?

Звоно је болно кључнуло мој мозак оглашавајући почетак часа! Аутоматски сам покупила дневник и, стрепивши да не налетим на неког од ученика у ходнику, једва сам покренула оловне ноге.

„Мрак? Врата од учионице? Кад пре? Не чују се дечији гласови?“ – питање за питањем, док је дрхтава рука кренула према кваки – „Хвала Богу, нису још стигли... Сигурно „има гужве“ у пекари...“ – убеђивала сам себе.

Нисам ни схватила када сам отворила врата од учионице јер је јецај мог срца био надјачан тишином која се простирала учионицом.

Моји осмаци, скениравши моје лице, одговорили су на мој поздрав и тренутно ме укопали у место... “Да ли је то била туга у њиховом гласу? Не, зашто би? Успела сам да потиснем своје емоције и оставим их испред учионице“ – говорила сам сама себи.

Нисам, ипак, смела да их погледам у очи јер сам знала... Јер су знали...

Ако је неко познавао моју душу,(осим оног који није више поред мене), били су то они, моји осмаци, а ако је неко знао шта се мота по њиховим невиним главицама – како дишу, шта их боли – била сам ја, њихова разредна. Одговарала сам на њихова питања и пре него што су их постављали... Било је довољно само да ме упитно погледају.

Започела сам лекцију, прикупивши и последњи атом снаге борила сам се са вулканом који је претио да се активира. Док су преписивали примере са табле њихови погледи нежно су миловали моје лице... Дечија невина срца вапила су: „Погледајте нас, причајте, плачите, ту смо уз Вас и за Вас!“ – али не...

Желела сам да покажем да могу да будем јака... Некако сам успела да приведем лекцију крају. Они су још преписивали са табле. Прешла сам погледом кроз учионицу, док су им главе биле спуштене... Уздахнула сам у себи и загледала се кроз прозор, окренувши им леђа. Одједном ме је ошинула оштра бол. Моје срце је почело тихо да крвари. Мисли су ми биле преокупиране губитком мог ослонца у животу, особе која је однела и део мене, а онда...

Нечија рука нежно се спустила на моје раме. Знала сам чија је и пре него што је изговорила да је и њена мајка прошла кроз исто. Хтела сам да се окренем, а онда сам осетила још ручица које су почеле нежно да ме грле...

„Плачите, биће Вам лакше...“ – чула сам речи својих ђака, док је моје срце и даље било стегнуто.

Мислила сам да могу да будем јака, али је јецај моје душе био јачи од мог разума, када је Кристијаново срце тужно проговорило:

„Разредна, Ви знате... Ви знате... Причао сам Вам... Боли, још увек... И дан-данас...“

Знала сам шта их боли и знала сам о чему говори... Окренула сам се према њима, прихвативши њихов загрљај и пустила сузе да крену... Плакали смо у тишини.

Бол је била потиснута дечијом топлином која је попут сунчевих зрака загрејала учионицу. Деца знају, на неки свој спонтан начин, да буду мелем за нечије ране.

Хвала вам, драги моји осмаци, што нисте дозволили да се угушим у сопственим сузама и што сте плакали заједно са мном.

**Наставница српског језика,
Весна Тошић**

ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

НИЖА НАСТАВА

прво
место

Ни слутили нисмо могли

Било је то две недеље пред ускршњи распуст. Десило се нешто што је зауставило цео свет. Иако сам мала, разумем све што се дешава око мене.

Никада до сада нисам размишљала о будућности, о томе шта би све могло да се деси током живота. Међутим сада када нас је задесила пандемија, мислим како људи треба да се промене, треба да им буде најбитније да сачувају себе и своје око себе, природу која их окружује. Сада су сви уједињени, сви се боре против истог непријатеља. Тако уједуњени треба и да остану. Плашим се, када све ово прође, наставиће се по старом, природа ће и даље да се загађује, а она памти... и враћа када се човечанство најмање нада. Ако желимо здрав свет, треба да га не загађујемо. Свет у коме желимо да живимо је саздан од љубави, здравља, слободе, среће. Сада сви имамо исти циљ, да победимо невидљивог непријатеља и вратимо се нормалном животу. Највише што ми недостаје то је моја школа и моји другари.

Ни слутила нисам да толико дуго нећу моћи да идем у школу и не будем са својим друштвом. Надам се да ће све проћи и да ћемо наставити да живимо заједно, учимо у учионици, играмо се у школском дворишту.

Ивана Илић, 4. р.
Малајница

друго
место

Здравље је срећа највећа

За мене је здравље срећа највећа. Сви траже неку срећу, а највећа срећа је када сам здрав. Када сам здрав, онда могу све. Могу да будем напољу на топлом поветарцу и хладном ветру, на киши, да пуно трчим и играм фудбал са мојим друговима и у тој заносној игри задовољно смејем се. Здрав сам и зато сам срећан.

Срећа је и то што је и моја породица здрава. Мама ми се топло смеши, брат ме са осмехом сачека када дођем из школе, тата ми се смеши док ми у слободно време прича смешке, осмех на нашим лицима зрачи као зраци сунца и сви смо задовољни и сећни.

Здравље нема цену, зато треба чувати своје здравље да би могао уживати у животу.

Михајло Траиловић, 2. р.
Плавна

Ни слутити нисмо могли

Ни слутити нисмо могли да настава може да се прати од куће, на телевизији.

Навикао сам да идем у школу сваког дана. Рано устајање, школа, учење, тестови, оцењивање, домаћи. Сада је све то другачије. Нисам могао ни да замислим да настава може да се прати на даљину. Нисам знао да то може тако да функционише. Никад нисам ни размишљао о томе, шта би било када не бисмо могли да излазимо из куће. Недостаје ми моја школа, другари и учитељица. Недостаје ми физичко на трави, у школском дворишту, и фудбал. Сада имам мање обавеза, мање домаћег задатка, али ипак више волим да идем у школу. Лепше је и лакше када смо сви у школи, него када је свако код своје куће. Све је ово ново за мене, али сам навикао. Желео бих да се све ово што пре заврши, да нестане тај вирус и да опет буде све као пре.

Нисам ни слутио да овакве ствари постоје у свету. Нисам ни слутио на шта све људи морају да се навикну.

Душан Здравковић З.р.
Шаркамен

ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС - ВИША НАСТАВА

Моја симпатија - тако близу, а ипак далеко

Свако живо биће на овоме свету је рођено да живи и воли. Реч љубав је веома драгоцен и тера нас да се свим снагама и срцем боримо за њу.

Свако у животу у току свог детињства је имао симпатију. Мени је то толико слатко и симпатично. Тако ја имам своју симпатију према којој гајим посебно осећање. Неко се стид и крије своју симпатију али ја сматрам да је то нормално и лепо у нашем детињству. Упознала сам га у својој школи када сам кренула у пети разред. Он је тада био у шестом разреду. У почетку смо били најбои другари. Али временом како смо се дружили наше другарство се претворило у прву дечију љубав. Има тако лепе плаве очи боје океана и смеђу косу. Његов осмех је тако чаробан и топао. Увек ме насмеје и развесели. Сваки тренутак у школи смо гедали да проведемо заједно. Када ме загрли ја се истопим. На сваки могући начин гледа да ми удовољи и заштити ме. Најслађе ми је кад ми купи киндер јаје. Када сам у његовој близини као да ми прораде лептирићи у стомаку. Све је то лепо, али највише нас је погодило то што се појавио вирус корона. Одједном је цео свет стао. Као да је почео Трећи светски рат. Увели су ванредно стање и школе су престале да раде. Сви у страху стрепе од новонастале болести. Дигла се велика паника и страх међу људима. Од тог тренутка ми се још нисмо видели. Иначе живи у суседном селу и јако ми недостаје као и ја њему. Те топле речи и загрљаји. Веома нам је тешко то пало. Свакодневно се чујемо и размењујемо догађаје. Тако ми је близу, а опет тако далеко. Али све је то живот. Човек је рођен да се бори и да воли. Једва чекам да се све ово заврши, да га поново видим и чврсто загрлим. Мислим да ћу тада да окренем цео свет наопачке.

Зато човек треба да воли и да се радује сваком дану, сваком сату, свакој минути. Да шири љубав и да воли, да би био вољен јер никада не знаш шта те сутра чека.

Сара Лекић, 6.р.
Штубик

Кад је „миш“ заменио креду

Школа више није као пре, деца више немају прилику да се друже...

„Миш“ је преко ноћи заменио креду? Не чује се граја у школском дворишту... Мени је лакше да учим јер не морам у школу, али је и мање занимљива јер не могу да се дружим са друговима. Веровали или не, недостају ми и неки наставници!

Ових дана мој па и свачији живот се доста променио изненада, више не можемо да радимо ствари које обично радимо као што су: шетња кроз град или шетање пса, одлазак у школу... Но, моја школа, "Хајдук Вељко", нашла је решење: предавање преко апликације "Google Classroom".

Помоћу те апликације наставници могу да нам поставе задатке у виртуелним учионицама путем интернета а ми морамо да их решимо. Сваки задатак носи одређени број поена... Мени је овај начин оцењивања много бољи зато што имам много више времена и задатке решавам преко компјутера па ми све веома лакше и брже иде.

Такође, имамо и онлајн часове скоро из свих предмета, па чак и физичког. Ја се трудим да погледам сваки час, али не стигнем и да препишем све задатке или лекције са часова.

Часове углавном погледам од 1 па до 3 часова послеподне, зато што их само премотам (вратим) уназад.

Но, овакав вид наставе не може да врати шалу и смех мојих другова што ми доста недостаје, али недостају ми и они наставници са којиме увек можемо да попричамо о својим проблемима, нашалимо се или одморамо главу, уз занимљиве договштине из млађих дана наставника, барем један час од преобимних лекција.

Све што је ново у почетку је занимљиво, али онда постаје једна рутина, за коју не бих волео да се одужи, јер је шкрипа креде по табли и глас наставника/це оно што даје неки „занимљив“ и интересантан смисао сваком часу, шкрипање клупе и жамор у учионици је веселији након монотоног тона који као кроз маглу, успавано слушамо са екрана...

Еј, докле више? Вратите нам наше другове и мио глас неких наставника! Шта бих дао да чак и подвикну кад не слушам!

Немања Соколовић, 7. разред

Када таблу замени монитор...

Школа је, не само место где се учи, већ и место где се дружимо, стичемо знање не само у вези учења, него и знање о животу, пријатељству... Школа је за нас као друга кућа.

Од кад сам пошла у школу навикла сам да сваког радног дана устанем рано, спремим се и одлазим на аутобус. Цео тај процес се понављао, ево, већ седам година. Веровала сам у то да ћу целу основну, а и средњу школу тако провести, кућа-школа-кућа. Никада до сада нисам ни помислила да ћемо, некада, учити од куће. Међутим, све се променило пре скоро три месеца од кад се појавио заразан вирус код нас, у нашој земљи. Иако сам сазнала да су се у неким земљама затвориле школе, нисам баш веровала да ће и код нас бити тако тешка ситуација и да ћемо остатак школске године завршити од куће. На први поглед сам се обрадовала јер ћемо сваки дан бити код куће. Међутим, како су почела онлајн предавања на телевизору и како смо почели сваког дана да добијамо по неки домаћи задатак постало је веома тешко. Сваког дана се пробудим, укључим телевизор и гледам предавања по три часа. И даље се навикавам на овакав начин учења, па углавном цео дан проведем испред телевизора, телефона и компјутера. Схватила сам да, када бисмо били у школи, лакше би схватили одређену лекцију коју нам наставник објашњава, јер можемо да питамо о оном што нам није јасно, а овако?

Тешко је разумети оно што нам није јасно ако немамо коме да се обратимо, јер је и наставницима тешко да нама, преко порука, мејла, телефона и компјутера објасне.

На неки начин ми се и свиђа овакав начин наставе јер учимо нешто самостално да радимо, али за нас који смо годинама учили у школи, испред табле, ипак је тешко навићи се на ову наставу на даљину, где монитор замењује друге ликове и гласове наших наставника.

Анђела Михаиловић, 6. разред

ЛИТЕРАРНИ КОНКУРС ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

прво
место

Brothers are important because...

Life give us various adventures, but the family and its members are always on the first place. Besides parents there is one more beautiful gift you can get, and these are brothers and sisters.

When you grow up with a brother or sister, or both, its practically like a party that lasts your whole childhood, during which you create incredible memories with them. To me, that party lasts every second, because I have four brothers and three sisters and every second is also a memory with them. I don't know why, but that love for them comes naturally. Even though we often fight, which is normal because, we are children, and our parents learn us to love each other. Even if you can't make a lot of friendships with other people, you already have your best friend, since childhood. No matter how good, none of your friends, can't compare with brothers and sisters, because nothing is more sincere than their love. You always know that they won't betray you, that they will give you the most sincere and best possible advice, that they will protect from everything and anyone, support, help you... There's nothing bad to be only one child, but those who have brothers and sisters know that they always make you feel special. I guess because you know that someone always got your back and you have someone to turn to even from 2AM at night you are never sad and lonely. You always fight everything together even and if you go on different „roads“, you're actually together. Probably, there were situations when your siblings annoyed you. Almost every child goes through a period when he doesn't want to share things with others. But all those little disagreements fall into the water when you grow up enough to realize that you have the best gift next to you. Growing is definitely better and easier when you have them on your side, to have someone to share all good and bad days. Travelling with them is always my favorite thing because we are constantly joking, laughing and besides all of that, it's never boring. If a member of the family comes, who is not our favorite, even if there are siblings, then even everything is easier again...Can you imagine a life without them? I can't, because all that fun and laugh has no substitute, and there is no price!

They are our friends, support when it's difficult, someone who always wishes us the best, and that's why the family is the only treasure that will never has its price!

Анђела Михаиловић, 6. разред

друго
место

Brothers/sisters are important because...

There is nothing wrong with being the only child in the family. But everybody known that I have a brother who is younger than me. He is kind to everyone and he is the best for me. His name is Vuk and he is 8 years old. He's got brown hair, brown eyes and the most beautiful smile. I can't even imagine my childhood without him. We are riding a bike together, playing hide and seek and many other games. He is my support when it's hard. We always rejoice and grieve together. Brothers and sisters are the best gifts that parents can give us.

Јана Николић, 4. разред

треће
место

Sisters are important because...

A sister is important because she is someone special in our lives, someone the closest to us. She is always there for us. The only true, sincere friend who we ever going to have. She will never betray us and we can always count on her. If we need advice, help or just a hug , sister is there. Having a sister is something special. Something the most beautiful...

Наташа Стојић, 5. разред

РЕДОВНА НАСТАВА НА ДАЉИНУ

22.04.2020. Tođi

Doniti rog

Đorđan, Đabrine i Đorđan međajuju kućama.
Uštinu muštra, uđeo muđta uđog
muđavim muđoga. Viđonim muđava
muđum. Svuda se muđi muđe muđome
i muđone muđim. Uđekoro ta ta ta ta
zaveđajim uđim muđe.

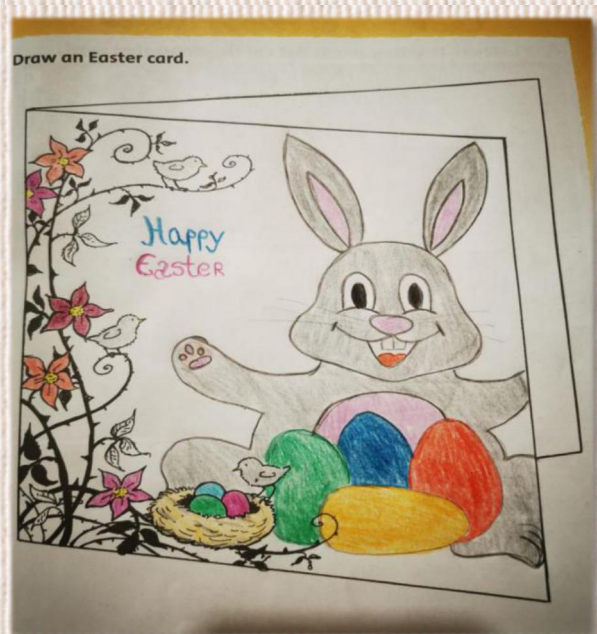
čovjek je deo prirode, svесно i društveno biće

1. Poveži linijom nazive zajednica ljudi i tekst koji ih opisuje.

<ul style="list-style-type: none"> ПОРОДИЦА РАЗРЕД ГРАД ДРЖАВА 	<ul style="list-style-type: none"> ● Чланови заједнице су вршњаци. Заједно похађају школу и дужи нису година. ● Чланови ове заједнице су најчешће блиски рођаци. Сваки чланови брину се о млађима док се не осамостале. ● То је заједница људи која има своју заставу, кинице, војску. ● То је заједница људи који живе на једном простору у којем постоје болнице, школе, судови, банке, продавнице.
--	---

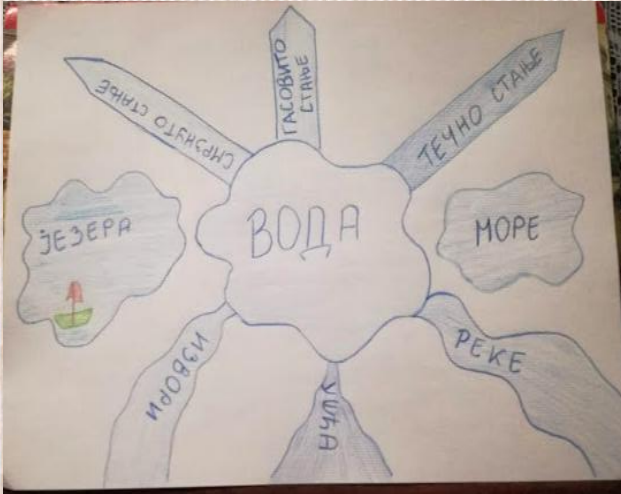
2. У кругове упиши одговарајућа слова као што је започето.

<ul style="list-style-type: none"> А. Користе готову храну. Б. Производе саму храну. В. Размичу се. Г. Крећу се. 	<ul style="list-style-type: none"> Д. Планирају своје активности. Ђ. Читају и пишу. Ђ. Уче од старијих. Ж. Користе киксеоник при дисању.
--	--

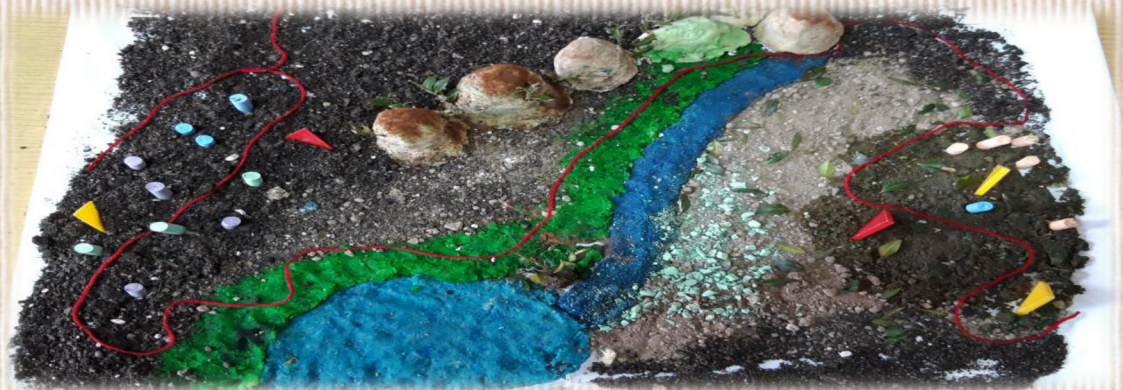

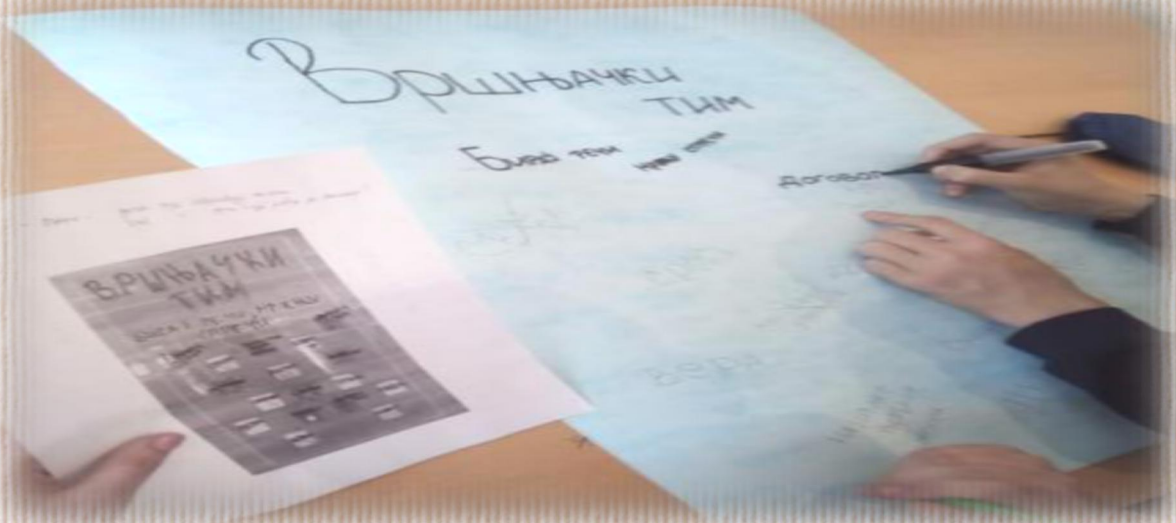
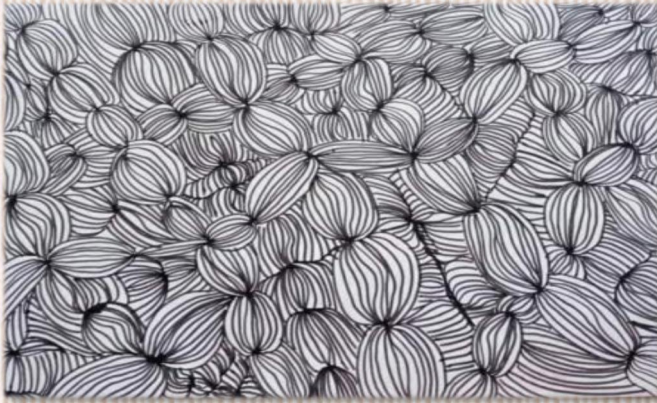
ЦЕЛОДНЕВНА НАСТАВА НА ДАЉИНУ

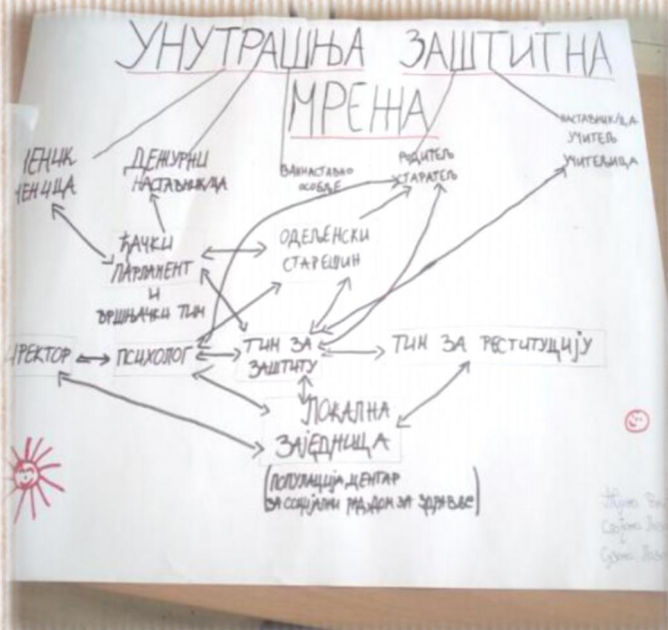

ЛИКОВНИ РАДОВИ УЧЕНИКА

Вршњачки тим под руководством Андреа Костић је организовао едукативне радионице поводом Међународног дана заштите ученика од насиља.

Поводом Европског дана страних језика одржан је квиз 26. септембра 2019. године. Такмичили су се ученици петог, шестог, седмог и осмог разреда подељени у четири групе од по четири члана. Разноврсни задаци су им држали пажњу. Публика је уживала у такмичарској атмосфери. Задаци су били забавни. Могло се проверити знање, обновити, али и нешто ново научити. Препознавале су се европске заставе, енглеске, руске и српске скраћенице. Ломили су се језици изговарањем брзалица на матерњем и страним језицима. Тражило се порекло одомаћених страних речи у српском језику. На крају квиза смо и запевали када је дошао на ред аудио - визуелни задатак. Ученици су погађали из које земље нам долази карактеристична музика и које инструменте чују. Певушили смо уз Каљинку, сиртаки, шпанску и италијанску музику. Чули смо гајде, кастањете, гитару, клавир и на крају српско коло и хармонику. Учесници су показали да музика и језик, култура и уметност немају границе. Забавили смо се, дружили и научили нешто ново. Све екипе су добиле похвалнице за освојена места као и за учешће.

Реч психолога...

Остваривање наставе на даљину због ширења корона вируса (ковид19) започето је 17.3.2020. године, када је Министар просвете и технолошког развоја донео одлуку да се школска настава организује онлине, путем друштвених мрежа, ртс наставе и онлине учионица.

Ученици, родитељи, наставници и сви запослени у школи нашли су се у изазовној и стресној ситуацији која је била нова за све. Било је потребно да се прилагодимо новонасталој ситуацији, заједничким снагама једне друге подржимо, разумемо и стрпљиво реализујемо кораке који су били неопходни, како би се настава несметано наставила, упркос ванредном стању у земљи и свету. Главни изазов био је како ученике адекватно информисати о пандемији и новинама, а да то у њима не изазове нелагодност и непотребне страхове. Са друге стране, било је потребно мотивисати их и на адекватан начин ангажовати, тако да не буду преоптерећени већ да буду оптимално, адекватно и у континуитету укључени у наставни процес и сазнања.

Наставници наше школе дали су свој максимум како би се настава несметано одржала и била на високом нивоу. Комуникација са ученицима је успостављена уз помоћ телефонских позива, друштвених мрежа, гугл учионице. Ученици су започели праћење онлине часова на РТС каналу, а упоредо су редовно комуницирали са својим наставницима, разредним старешинама. Наставници су се својски потрудили да лекције, које су ученици испратили преко РТС-а, додатно појасне и учине их разумљивијим. Ученицима су слати додатни материјали, посебно израђени домаћи задаци, све у циљу да ученике што боље подржимо у једном потпуно новом начину учења.

Циљ је био да се одржи мотивација и колико толика ангажованост свих ученика. Изазови са којима смо се суочавали током ванредног стања и онлине наставе, превазиђени су заједничким снагама свих наставника, директорке школе, стручне службе и уз добру сарадњу са родитељима. Добру сарадњу успоставили смо са просветним саветницима Школске управе који су нам излазили у сусрет за све недоумице и проблеме. Ученици који због техничких разлога нису били у могућности да прате наставу на даљину и чују се са наставницима путем друштвених мрежа, имали су могућност да добију штампане материјале које су наставници сами састављали, а који су се штампали и били доступни у школи.

Психолог школе пружала је подршку ученицима који су имали одређене проблеме у навикавању на онлине и РТС наставу, и организовању свог слободног времена. Наставници су редовно слали квалитетне материјале и садржаје са циљем да се ученицима одржи мотивација и жеља за радом и трудом, разредне старешине редовно су комунирале са свим ученицима и родитељима, били су свакодневно доступни за све савете и проблеме,

директорка школе је редовно саветовала и информисала, како све запослене о новинама у раду и следећим корацима, тако и све родитеље наших ученика. Психолошко педагошка служба била је свакодневно доступна за саветодавни рад како са ученицима тако и родитељима који су били слободни да затраже психолошку помоћ и подршку.

Снимљено је кратко предавање за све ученике са предлозима како да организују своје слободно време, саветима како да регулишу своје емоције (које су нормално појачане током ванредног стања) и предлозима које су технике учења најадекватније за учење код куће.

Ученици осмог разреда добили су онлине тестове професионалне оријентације, понуду сајтова са корисним текстовима и информацијама о начину уписа и лакшег одлучивања за избор одговарајуће средње школе. Ученици завршног разреда имали су пробне завршне тестове који су реализовани онлине, уз мање техничке потешкоће које су убрзо савладане, у циљу самовредновања свог рада и боље припреме за завршни испит.

Ученици су показали труд, ангажман и истрајност упркос свим потешкоћама и изазовима са којима смо се заједнички сусретали, ипак, неки су показали пад мотивације и елана, што су нормалне појаве учења током ванредног стања.

Настава на даљину још увек траје, надамо се да смо обавили успешан посао и успоставили високу сарадњу и подршку у релацијама родитељи – ученици - разредне старешине – наставници – психолошко-педагошка служба - директор школе и да ћемо из ове животне авантуре изаћи солидарнији, хуманији, снажнији и вреднији!

Остајте нам добро и здраво!

12.5.2020. године

**Психолог школе,
Андреа Костић**

ЗАНИМЉИВОСТИ

Чудесни облици живота на Земљи

До данас научници су идентификовали, описали и завели око 1,3 милиона врста свих живих бића на Земљи (биљака, животиња, гљива и једноћелијских организама). Истина је да их живи далеко више. Према неком најприхватљивијем договору, процена је да их има 80 милиона (биљака три пута више него животиња).

Ако се зна да је само 15 одсто врста описано и препознато, то значи да нам тек преостаје да откријемо око 86 одсто копнених и 91 одсто морских живих организама. Будући да је већ и међу овима које су „забележене“ много оних о којима не знамо довољно или не знамо скоро ништа, овај чланак замислили смо као неку врсту зоолошког врта и ботаничке баште са најнеобичнијим врстама.

Нажалост, простора је мало да стану сви запањујући примерци који настајују нашу планету, али нека вас овај избор подстакне да и сами пронађете своје скривене бисере.

Арган (козје дрво)

Дрво које расте само у деловима Марока и Алжира, од 8 до 10 метара у висину, са трновитим кривавим деблом и малим, тврдим и бодљикавим лишћем омиљена је посланица за козе. Ако се нађете у његовој близини немојте да вас изненади приказ и до десетак коза које су се узверале на дрво и слатко га брсте. Њима не смета ни то што је лишће бодљикаво, напротив. Челусти козе је толико јака да може да самеле и врло тврде гранчице.

Арган даје мале цветове са пет жуто-зелених латица. Плод је дугачак 2 – 4 центиметара са дебелом, горком кором која окружује зид плода неугодног укуса и сладуњаваог мириса. У средишту је тврд орах који садржи једну до три мале уљем богате семенке. Арганово уље једно је од најквалитетнијих козметичких уља.

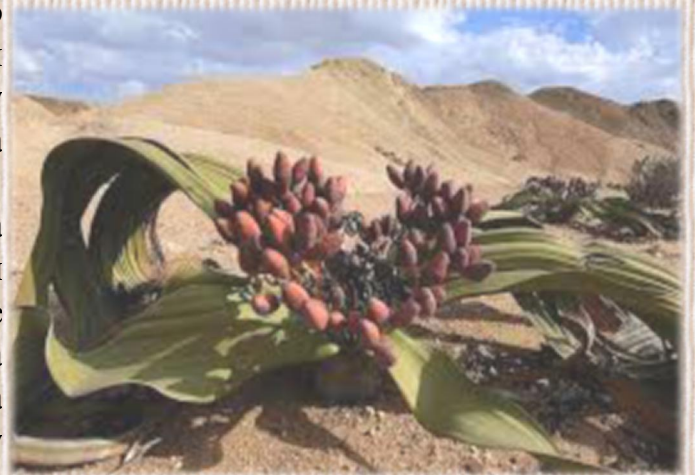
Шуме аргана у северној Африци покривају 8.280 квадратних километара и под заштитом су Унеска јер се подручје у последњих 100 година упола смањило.

Велвичија (биљка која се само прави мртва)

Названа по аустријском ботаничару и истраживачу Фридриху Велвичу (1806-1872) који ју је открио 1859. год, ова биљка је живи фосил који се може наћи у пустиљама Намибије и Анголе.

Њени блиски сродници су изумрли, а ова врста живи између 400 и 1.500, чак и до две хиљаде година. Има кратак труп и лишће које се вуче по земљи. Иако тако не изгледа, велвичија је дрво са само два листа, без обзира на старост, која непрекидно расту, као нокти, увијају се, с годинама се хабају, одумиру, цепају и преплићу па се стиче утисак као да их има више. Зато ова биљка личи на гомилу смећа. Или као да ју је прегазио камион. Цветови су у облику шишарке и налазе се на краткој стабљици.

Савршено се прилагодила условима пустиње: не зависи од падавина. Важан је извор хране за антилопе, зебре и црне носороге, а змијама и гуштерима пружа заклон од врућине. Током целог живота је у стадијуму клијајуће биљке, што је у свету флоре изизетна појава.

Црвена панда (мачка која светли)

Сисар биљојед незнатно је већи од домаће мачке. Дугачак је око 56 цм (без репа који је 30-60 цм) и тежак између 3 – 6 килограма. Настањује искључиво област Хималаја у Непалу и јужној Кини на надморској висини од 1.880 до 4.800 метара и највише воли температуре између 17 и 25 °C. Храни се бамбусом и рододендромом.

Црвена панда се сматра живим фосилом и само је далеки рођак циновској панди. Није у блиском сродству ни са медведом, ни ракуном; можда је најближа породици псиликих звери (Musteloidea). Када се пробуди има ритуал умивања шапама попут мачке.

Латинско име (*Ailurus fulgens*) може да се преведе „мачка која светли“, а назива се још и мала панда или црвена медвед -мачка. Има дугачку длаку црвено-браон боје на леђима и црне на стомаку. Лице је светло са шарама у облику суза, слично ракуну. Свака јединка има другачије шаре. Ово је веома угрожена врста. Процењује се да у Кини данас живи између 3.000 и 7.000 јединки.

Интернет претраживач Firefox (фајерфокс) наводно је тако добио име по црвеној панди званој ватрена лисица

Блавор (гуштер који глуми змију)

Крупни змијолики гуштер жућкасто-смеђе боје нарасте и до једног метра. Врло је брз и покретљив и тешко га је пратити. Најчешће се храни другим гуштерима, ситним топлокрвним животињама (посебно мишевима), птичјим јајима, пужевицама, скакавцима и другим инсектима, а понекад и змијама. Насељава ниже области до неколико стотина метара надморске висине у јужном делу Балканског полуострва и Турске.

Има и надимак стаклени гуштер због више векова старог мита да би се распукао уколико би га неко додирнуо. Ова бапска прича делимично је тачна. Ови гуштери су међу неколико чудних животиња које су склоне самосакаћењу, односно одбацивању дела тела. Блавор ће у опасности одбацити свој реп, који може да се распадне на комаде. Касније ће му израсти нови (регенерација).

Људи га се безразложно боје јер често од њега помисле да је змија. Заправо, толико личи на змију да је и глумио змију у филму „Индијана Џоунс и отимачи изгубљеног ковчега“.

**наставница биологије,
Радица Станковић**

ВОЛФГАНГ АМАДЕУС МОЦАРТ (1756-1791)

- ❖ Моцарт је аустријски композитор, представник класицизма (историјско-стилски период у музици који је обухватио претежно 18.век)
- ❖ Рођен је 27.1.1756.године у Салцбургу, у Аустрији, од оца Леополда Моцарта (виолиниста и дворски композитор) и мајке Ана Марије Пертл. Имао је старију сестру Марија Ану, рођену 1751.године.

Сестра Марија Ана и Волфганг за чембалом,
отац Леополд са виолином у руци,
портрет мајке на зиду

Марија Ана

- ❖ Волфганг и његова сестра су веома рано показали свој музички таленат. Већ са 3 године обоје су свирали чембало (претеча клавира), а Волфганг и виолину. Моцарту је требало само пола сата да навежба тешке композиције за које су остали проводили сате вежбајући свирање. Отац им је већ од пете године често организовао концерте у Европи (Беч, Минхен, Лондон, Париз).
- ❖ Већ са 5 година Моцарт почиње и да компонује. У линијском систему на нотном папиру нацртао је неке бубице, а када га је отац питао зашто црта бубе у линијском систему одговорио му је да су то бубе које певају. Његов отац је одмах одсвирао мелодију (одсвирао је ноте према месту на ком су биле нацртане бубе у линијском систему) и то је била прва Моцартова композиција!

Отац Леополд, мали Волфганг и сестра Марија Ана

- ❖ Имао је само 9 година када је компоновао своју прву симфонију, а само 12 година када је компоновао своју прву оперу!

В.А.Моцарт са 6 година В.А.Моцарт са 10-11 година В.А.Моцарт са 15-16 година

- ❖ Због свог рано испољеног талента за свирање и компоновање у народу су га назвали „чудо од детета“ („wunder kind” на немачком).
- ❖ Није желео да буде дворски композитор као његов отац и већина тадашњих композитора (они су морали да компонују по поруџбини уважених и имућних породица за које су радили и на чијим су дворовима живели, стварали и изводили своја дела). Желео је да слободно ствара, када и шта жели, а не по туђој вољи и поруџбини. Међутим, слободни уметници нису довољно зарађивали за лагодан живот какав је волео Моцарт. Трошио је новац брзо и лако, па је умро као сиромах у највећој беди.
- ❖ Умро је 5.12.1791. године у Бечу у својој 36.ој години. Тог хладног, тмурног и кишовитог дана његова жена, Констанца Вебер, није имала довољно новца да га пристојно сахрани, како доличи једном музичком генију, на гробљу за великане, па је сахрањен у заједничкој гробници за сиромашне. На сахрани није било никог другог осим његове жене и гробара који су га сахранили.

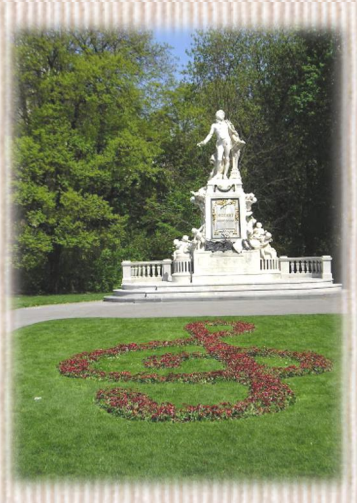

Моцартова жена Констанца

Место где је сахрањен Моцарт

- ❖ Постоји једна анегдота везана за његово последње дело „Реквијем“ (католички обред богослужења за спас душе умрлоих). Пошто му је требао новац за огрев и храну те зиме, пред његову смрт, прихватио је да напише „Реквијем“ по поруџбини анонимног (непознатог поручиоца, иако је више волео да пише по својој вољи и жељи. Према пронађеним записима, Моцарт је предосетио да му се ближи крај живота због болести која га је задесила. Унео је своја најдубља осећања у „Реквијем“. Умро је и није га написао до краја. Касније је „Реквијем“ завршио Моцартов ученик.

Споменик В.А.Моцарту у Бечу

- ❖ Моцарт ја за време свог кратког живота веома брзо и лако компоновао и створио је много композиција. Написао је преко 600 дела различитих музичких облика и за различите музичке саставе: 41 симфонију, 27 концерата за клавир (чембало) и оркестар, 5 концерата за виолину и оркестар, концерте за дувачке инструменте и оркестар (чак 4 за хорну), 18 соната за клавир, 36 соната за виолину, 23 гудачка квартета, 17 миса, 23 опере (најпознатије су „Чаробна фрула“, „Фигарова женидба“, „Дон Ђовани“, „Отмица из Сараја“, „Бастијен и Бастијена“ и др.), Реквијем (недовршен).

В.А.Моцарт свира чембало

- ❖ Један од најпознатијих и најпродаванијих аустријских производа јесу чоколадне „Моцарт куглице“, назване по Моцарту, у знак сећања на овог великог композитора и музичког генија.

Наставница музичке културе,
Тања Милосављевић

Промене назива држава и главних градова

Свет је 2011. године добио нову суверену државу. Јужни Судан је постао 193. чланица Уједињених нација. Главни град државе је Џуба. Са том променом Судан више није највећа држава Африке и ту титулу преузима Алжир а на другом је ДР Конго.

Такође 2011. године долази до свргавања дугогодишњег лидера Либије Муамера Гадафија. Либија замењује једину једнобојну (зелену) заставу која је била у употреби и враћа стару тробојку, уједно мења званичан назив из Цамахирије у Републику Либија.

2018. године Свазиленд мења назив државе на свечаности поводом 50 година независности. Краљевина Свазиленд постаје Краљевина Есватини.

На самом крају 2018. године Бурунди премешта главни град из Буџумбуре у град Гитегу у унутрашњости земље. Реч је политичкој одлуци због тога што власт жели да контролише тај део државе који се сматра седиштем опозиције а Гитега и је стара краљевска престоница.

Казахстан мења име главног града Астане у Нур-султан у част првог председника Нурсултана Назарбајева који се повукао са власти након 29 година.

2019. године потписан је Преспански споразум између Грчке и БЈР Македоније. Македонија тада званично постаје Северна Македонија.

За државу Мјанмар често се користи погрешан назив Бурма а ради се о колонијалном имену који се не користи у тој земљи. Главни град ове државе је 2005. године пребачен из Рангуна (Јангон) у Нејпјидо. Изградња новог главног града је започета 2002 и завршена је 2012. Занимљиво је да уколико неко жели да се пресели у нови главни град мора да добије дозволу политичког врха државе.

Чест је случај да државе пребацују главне градове или граде нове престонице. Најчешће се то ради како би се боље контролисало неко подручје или или утицало на економски развој дела територије. Има примера када се држава због ривалитета два велика града одлучи за трећи мањи град. У политичкој географији постоји теорија да када држава има територијалне претензије према свом суседу пребаца главни град ближе граници према тој држави.

**Наставник географије,
Александар Ђорђевић**

У здравом телу здрав дух!

Од давнина је познато да физичка активност и бављење спортом благотворно делују и на физичко и на психичко здравље.

Колико је бављење физичком активношћу добро за здравље показују многобројне студије којима је доказано да је то најбоља превенција за настанак различитих обољења, као што су: деформитети кичме, равних стопа, болести срца и крвних судова, дијабетеса итд.

Оно о чему се мање говори је добробит физичке активности за ментално здравље и развој мозга.

Вероватно сте приметили да се после трчања или дуге шетње осећате много боље и задовољније. То је зато што се током било које физичке активности после 60 минута ослобађају ендорфин и серотонин познатији као хормони среће. Када организам ослобађа ове хормоне, особа има осећај задовољства и добростања, што је довело до тога да се ови хормони популарно називају и „хормонима среће“.

Ендорфин и серотонин су неуротрансмитери који се производе у мозгу, а који смањују бол, убрзавају моторне функције, регулишу крвоток у мозгу, утичу на регулацију телесне температуре и регулацију центра за задовољство...

Много природнији вид лечења од антидепресива су спорт и физичка активност. Поред спорта, још један важан извор ендорфина је смех због утицаја који има на хемијске процесе у мозгу и на имуни систем.

Значи да би се осећали добро, да би били емоционално уравнотежени, важно је да редовно упражњавамо неку врсту физичке активности барем сат времена дневно и да се што више смејемо и размишљамо позитивно.

Редовно бављење спортским активностима код деце доприноси бољем расположењу, регулацији емоција, смањењу отпора, побољшању квалитета сна и здравих навика, развоју самопоуздања, а самим тим и бољем успеху у школи.

Зато је физичко васпитање један од најважнијих предмета у школи и важно је да физичка рекреација постане саставни део дечјег живота, тим пре што се показало да се ова, једном стечена навика одржава и у одраслом добу.

**Наставник физичког и здравственог васпитања,
Зоран Николић**

НАШИ ПРЕДШКОЛЦИ

